

STARÝ ZÁMOK

Ponuka aktivít

STARÝ ZÁMOK

Starozámocká 2, Banská Štiavnica

Kontakt: PhDr. Daniel Harvan

historik@muzeumbs.sk (+421)045 694 94 72

ŠTIAVNIČKY – HLINENÉ FAJKY Z BANSKEJ ŠTIAVNICE

Vzdelávací program prezentuje expozíciu Fajkárska dielňa tému fajkárstva, tiež osobu najznámejšieho banskoštiavnického výrobcu hlinených fajok Karola Zachara. Aktivita podrobne zoznamuje s technológiou výroby fajky štiavničky – šemničky (podľa nemeckého názvu mesta Schemnitz) a poskytuje každému možnosť vyrobiť si vlastnú fajku. Program dopĺňa pracovný list.

Vhodné pre žiakov I. a II. stupňa ZŠ, študentov SŠ.

Vstupné: 2,50 €, trvanie: 2-3 hodiny.

Kontakt: Mgr. Ivana Čengerová, tel. (+421) 45 694 94 72, historik@muzeumbs.sk

ZVYKY A TRADÍCIE BANSKOŠTIAVNICKÝCH AKADEMIKOV

Formovanie študentského hnutia na Baníckej a lesníckej akadémii, zvyky a tradície akademikov, prvé fáranie, šachtág, sprievody akademikov, salamandrové tradície - prednášky, prezentácie.

Vhodné pre žiakov ZŠ, študentov SŠ a VŠ.

Vstupné: 1 €, trvanie: 2-3 hodiny.

Kontakt: PhDr. Daniel Harvan, tel. (+421) 45 694 94 70, historik@muzeumbs.sk

OKIENKO DO SVETA ARCHITEKTÚRY

Vzdelávací program určený pre študentov druhého stupňa základných škôl prezentuje Starý zámok v priereze jeho stavebného vývoja. Študenti po úvodnej informácii dostanú obrázky stavebných prvkov/architektonických detailov, ktoré majú identifikovať v areáli. Následne je ich úlohou pomocou typických znakov tieto prvky zaradiť do románskeho, gotického, renesančného alebo barokového architekt.slohu. Vhodné pre žiakov II. stupňa ZŠ (7.ročník).

Vstupné: 1 €

Kontakt: Mgr. Ivana Čengerová, tel. (+421) 45 694 94 72, historik@muzeumbs.sk

(NE)ZABUDNUTÍ AUŠUSNÍCI

Vzdelávací program odhaľujúci tajomstvá zaujímavého fenoménu baníctva - tradície aušusníkov. Aušusníci sú súčasťou baníckej kultúry od stredoveku podnes a za stáročia existencie zažívali mnohé obdobia premien. V starších dobách boli ukrytí za múrmi kostolov, kde osvetľovali liturgické obrady, ich zlatý vek prišiel v novoveku, v období cisárskych návštev, kedy sa stali ikonami baníctva. Z kostolov sa presunuli na námestia, stali sa súčasťou svetských slávností, boli ich ozdobou vo svojich pôsobivých červeno-bielych uniformách. Pôvodne "kostolná" tradícia prežila i socializmus a nový dych chytila na prahu 21. storočia, keď jej krásu objavili banícke spolky a aušusníci opäť reprezentujú banícky stav v kostoloch i v uliciach počas mestských slávností. Vzdelávací program predstaví verejnosti jedinečné pamiatky aušusníckej tradície v zbierke Slovenského banského múzea a prostredníctvom fotografií tiež pamiatky vo verejnom priestore - v intravilánoch banských obcí a miest v okolí Banskej Štiavnice (kostoloch, kaplnkách, na cintorínoch).

Vhodné pre žiakov 7. - 9 triedy ZŠ, študentov SŠ, prípadne širšiu verejnosť.

Vstupné: 1 €

Kontakt: Mgr. Zuzana Denková, PhD., tel. (+421) 45 694 94 81, etnolog@muzeumbs.sk

BANÍCKA UNIFORMA

Vzdelávací program približujúci jednotlivé súčiastky baníckej uniformy prostredníctvom bohatej kolekcie baníckeho odevu v zbierke SBM. V závere programu si žiaci overia získané poznatky prácou v skupinkách skladaním uniformy podľa zadania (baníckej úradníckej, baníckej z obdobia socializmu, baníckej súčasnej, aušusníckej nemeckej, aušusníckej uhorskej).

Vhodné pre žiakov 2. stupňa ZŠ, študentov SŠ, prípadne širšiu verejnosť.

Vstupné: 1 €

Kontakt: Mgr. Zuzana Denková, PhD., tel. (+421) 45 694 94 81, etnolog@muzeumbs.sk

BANÍCKE FOKOŠE

Vzdelávací program približujúci ikonografiu baníckych fokošov, t. j. identifikujúci banské činnosti a nástroje, ktoré tvoria reliéfnu výzdobu fokošových čepelí. Program predstaví pestrú paletu baníckych fokošov na Slovensku prostredníctvom zbierkových predmetov i fotografií a tiež historický vývoj tohto nepriameho symbolu baníctva.

Vhodné pre žiakov 2. stupňa ZŠ a študentov SŠ, prípadne širšiu verejnosť.

Vstupné: 1 €

Kontakt: Mgr. Zuzana Denková, PhD., tel. (+421) 45 694 94 81, etnolog@muzeumbs.sk

BANÍCKE ĽUDOVÉ UMENIE

Baníci žili v špecifických podmienkach (väčšinu dňa trávili v tme štôlní a šacht pri vykonávaní nebezpečnej a fyzicky veľmi namáhavej práce). Umeleckej tvorbe sa venovali vo voľných chvíľach, a tiež v čase, keď ich pre chorobu predčasne vyradili z bane a hľadali spôsob ako užiť rodinu. Vyrábali betlehemy, maľované salaše, bane vo fľašiach, pohyblivé modely baní či rôzne ľudové plastiky. Pri tvorbe sa inšpirovali svetom podzemia, ktorý ich dennodenne obklopoval, ale aj svetom "hore", zaliatym slnkom, po ktorom túžili. Vznikli tak ojedinelé umelecké diela, ktoré sú skutočnou ozdobou slovenskej ľudovej kultúry. Program venovaný predstaveniu pamiatok baníckeho umenia v zbierke SBM.

Vhodné pre žiakov 2. stupňa ZŠ a študentov SŠ, prípadne širšiu verejnosť.

Vstupné: 1 €

Kontakt: Mgr. Zuzana Denková, PhD., tel. (+421) 45 694 94 81, etnolog@muzeumbs.sk

